

MØT BLEKKSPRUTEN DUMBO

Tekst: Thomas Keilman

Et nytt medlem i blekksprutfamilien Dumbo er oppdaget. Dyret ble fanget over fire kilometer ned i havdypet.

Dumbo-blekkspruter har fått navnet sitt etter Disney-figuren Dumbo, elefanten med de store ørene. Mange vil kanskje mene at de også ligner litt på Baby Yoda.

«Ørene» er egentlig finner som blekkspruten bruker til å svømme med. Når den beveger seg i vannet, flakser den med finnene akkurat som en fugl flakser med vingene.

Dumbo-blekkspruter lever på havbunnen, helt nede på sju kilometers dyp. Der spiser de mark og rekelignende dyr. De fanger dem ved å bruke armene som en slags paraply.

Her ser du den nye typen
Dumbo-blekksprut.

(Foto: Alexander Ziegler)

Den nye blekkspruttypen ble fanget i garn på fire og en halv kilometers dyp. Forskerne la merke til at dyret ikke var skadet av garnet. Dette er ganske uvanlig, fordi blekkspruter er bløte dyr som fort blir skadet når de blir fanget i garn og dratt opp til overflaten.

Forskerne kunne ikke med en gang avgjøre at dette var en ny type blekksprut. For å bestemme blekkspruttypen, må de vanligvis skjære i dem for å se på det indre.

Men her tok forskerne istedenfor bilder med spesielle instrumenter. Slik kunne de se inni blekkspruten, uten å skjære den opp. Litt som når vi tar røntgenbilder av kroppen eller tennene.

For første gang kunne dermed forskerne undersøke en blekksprut uten å skjære i den. Og bildene viste at dette var en helt ny type av denne søte blekksprutarten.

Forskerne kalte arten Keiser Dumbo, fordi det ble funnet ved en undersjøisk fjellkjede i nærheten av Hawaii, som kalles *Emperor Seamounts* (emperor betyr keiser).

Visste du at:

Blekkspruter lever ikke bare i havet. Det finnes også blekkspruter i verdensrommet!

Forskere har flere ganger sendt baby-blekkspruter ut i rommet.

Blant annet har den amerikanske romfartsorganisasjonen NASA sendt hundre baby-blekkspruter ut i verdensrommet. Blekksprutene skal undersøkes for å se hvordan de gode bakteriene i fordøyelsessystemet deres takler å være i rommet. Mikrobene er viktige for immunsystemet, og immunsystemet til blekkspruter ligner på menneskets immunsystem. Forskerne håper derfor at undersøkelsene av baby-blekksprutene kan gi oss svar på hvordan mikrobene i vårt eget fordøyelsessystem takler å være ute i rommet, og hvordan det påvirker astronautenes immunsystem.

Her ser du flere typer
Dumbo-blekksprut.

(Foto: MBARI/Monterey Bay Aquarium Research Institute, NOAA/Office of Ocean Exploration and Research).

Fakta om Dumbo-blekkspruter:

I motsetning til de fleste andre blekkspruterarter, har ikke Dumbo-blekkspruter blekk. Blekkspruter bruker blekket for å gjemme seg fra fiender, men Dumbo har få fiender så langt nede i havdypet.

Av alle kjente blekkspruterarter er Dumbo-blekkspruten den som holder til lengst nede under havoverflaten. De bor minst 4 kilometer ned i havdypet.

Den største Dumbo-blekkspruten som noensinne er funnet var 1,8 meter lang og veide nesten 6 kilo. Vanligvis er de mellom 20 og 30 centimeter lange.

Blekkspruten Dumbo

TEMA: HAV
TEMA: HAV

MØT BLEKKSPRUTEN DUMBO

Et nytt medlem i blekksprutfamilien Dumbo er oppdaget. Dyret ble fanget over fire kilometer ned i havdypet.

Dumbo-blekkspruter har fått navnet sitt etter Disney-figuren Dumbo, elefanten med de store ørene. Mange vil kanskje mene at de også ligner litt på Baby Yoda.

«Ørene» er egentlig finner som blekkspruten bruker til å svømme med. Når den beveger seg i vannet, flakses den med finnene akkurat som en rugt flaks med vingene.

Dumbo-blekkspruter lever på havbunnen, helt nede på sju kilometers dyp. Der spiser de mark og rekkeliggende dyr. De fanger dem ved å bruke armene som en slags paraply.

Har du sett den nye typen Dumbo-blekksprut? (Foto: Alexander Ziegler)

Her ser du flere typer Dumbo-blekksprut. (Foto: MBARI/Monterey Bay Aquarium Research Institute, NOAA/Office of Ocean Exploration and Research)

Den nye blekkspruttypen ble fanget i garn på fire og en halv kilometers dyp. Forskerne la merke til at dyret ikke var skadet av garnet. Dette er ganske uvanlig, fordi blekkspruter er bløte dyr som fort blir skadet når de blir fanget i garn og dratt opp til overflaten.

Forskerne kunne ikke med en gang avgjøre at dette var en ny type blekksprut. For å bestemme blekkspruttypen, må de vanligvis skjære i dem for å se på det indre.

Men her tok forskerne istedenfor bilder med spesielle instrumenter. Slik kunne de se inni blekkspruten, uten å skjære den opp. Litt som når vi tar røntgenbilder av kroppen eller tennene.

For første gang kunne dermed forskerne undersøke en blekksprut uten å skjære i den. Og bildene viste at dette var en helt ny type av denne søte blekksprutarten.

Forskerne kalte arten Keiser Dumbo, fordi det ble funnet ved en undersjøisk fjellkjede i nærheten av Hawaii, som kalles *Emperor Seamounts* (temperor betyr keiser).

Visste du at:

Blekkspruter lever ikke bare i havet. Det finnes også blekkspruter i verdensrommet!

Forskere har flere ganger sendt baby-blekkspruter ut i rommet.

Blant annet har den amerikanske romfartsorganisasjonen NASA sendt hundre baby-blekkspruter ut i verdensrommet. Blekksprutene skal undersøkes for å se hvordan de gode bakteriene i fordøyelses-systemet deres takler å være i rommet. Mikrobenes er viktige for immunsystemet, og immunsystemet til blekkspruter ligner på menneskets immunsystem. Forskerne håper derfor at undersøkelsene av baby-blekksprutene kan gi oss svar på hvordan mikrobenes i vårt eget fordøyelses-system takler å være ute i rommet, og hvordan det påvirker astronautenes immunsystem.

Fakta om Dumbo-blekkspruter:

I motsetning til de fleste andre blekkspruterarter, har ikke Dumbo-blekkspruter blekk. Blekkspruter bruker blekket for å gjemme seg fra fiender, men Dumbo har få fiender så langt nede i havdypet.

Av alle kjente blekkspruterarter er Dumbo-blekkspruten den som holder til lengst nede under havoverflaten. De bor minst 4 kilometer ned i havdypet.

Den største Dumbo-blekkspruten som noensinne er funnet var 1,8 meter lang og veide nesten 6 kilo. Vanligvis er de mellom 20 og 30 centimeter lange.

Spørsmål:

1. Se på bildene. Hva tror du teksten handler om?
2. Les teksten.
3. Hvorfor har denne blekkspruten fått navnet Dumbo?
4. Hvorfor heter det egentlig «blekksprut»?
5. Forklar hvordan Dumbo beveger seg.
6. Hva mangler Dumbo sammenlignet med andre blekkspruter?
7. Søk opp bilder av Walt Disney sin Dumbo og sammenlign med blekkspruten Dumbo. Hva er likheten?

